

30 Αυγούστου, 1990

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 477/86).

-
- 5 *Εκτοπισθέντες και Παθόντες — Προσφυγική ταυτότητα — Αίτηση για απόκτηση προσφυγικής ταυτότητας — Το εφαρμοστέο κριτήριο είναι ο αιτητής να είναι εκτοπισθείς — Εκτοπισθείς είναι ο έχων τη μόνιμη του κατοικία κατά την τουρκική εισβολή του 1974, σε πόλη ή χωριό που καταλήφθηκε από τους Τούρκους εισβολείς — Αρμόδιο όργανο για έκδοση προσφυγικής ταυτότητας είναι η Υπηρεσία Εγγραφής η οποία ορίστηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 24.5.86.*
- 10 *Εκτοπισθέντες και παθόντες — Προσφυγικές κατοικίες — Εκτοπισθέντες — Το δικαίωμα για απόκτηση οικίας σε προσφυγικό συνοικισμό καλύπτει αποκλειστικά χρήση ως ιδιωτική κατοικία από τον αδειούχο και την οικογένειά του και δε δημιουργεί σχέσεις ιδιοκτητήτου και ενοικιαστού μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του*
- 15 *δικαιούχου.*

20 Ο αιτητής, ο οποίος κατάγεται από το κατεχόμενο χωριό Παλαίκυθρο, διέμενε με τη σύζυγό του στη Λευκωσία από τον Απρίλη του 1973 μέχρι το 1975. Μετά επήλθε διάσταση μεταξύ των συζύγων μέχρι τη διάλυση του γάμου τους. Η Υπηρεσία Εγγραφής αποφάσισε ότι ο αιτητής δεν ήταν εκτοπισθείς.

Τον Απρίλη του 1978, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως παραχώρησε στον πατέρα του αιτητή κατοικία σε προσφυγικό συνοικισμό.

κισμό για αποκλειστική χρήση από τον ίδιο και την οικογένειά του. Στο σχετικό πίνακα δε φαίνεται το όνομα του αιτητή σαν μέλος της οικογένειας του αδειούχου πατέρα του.

Ο αιτητής προσβάλλει την απόφαση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως με την οποία του ζητήθηκε να εγκαταλείψει την κατοχή του σπιτιού στον προσφυγικό συνοικισμό, αφού ο ίδιος δεν ήταν εκτοπισθείς, την απόρριψη της αίτησής του για προσφυγική ταυτότητα και επίσης την απόφαση ότι δεν είναι εκτοπισθείς αφού η απόφαση αυτή λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο. 5 10

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή εφαρμόζοντας τις νομικές αρχές που αναφέρονται στις πιο πάνω εισαγωγικές σημειώσεις. 15

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης (α) των καθ' ων η αίτηση με την οποία απέρριψαν αίτηση του αιτητή για έκδοση προσφυγικής ταυτότητας και (β) του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως με την οποία κρίθηκε ότι ο αιτητής δεν είναι εκτοπισθείς και του ζητήθηκε να εγκαταλείψει την κατοχή σπιτιού που βρίσκεται στον Κυβερνητικό Οικισμό Άγιος Ελευθέριος στα Λατσία. 20 25

Κ. Ταλαρίδης, για τον Αιτητή.

Π. Κληρίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση. 30

Cur. adv. vult.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή του, την οποία υπογράφει ο ίδιος, ο αιτητής αιτείται 18 θεραπείες, από τις οποίες οι περισσότερες δεν έχουν καμιά σχέση με τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος. 35

Όπως φαίνεται από τη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου που ο αιτητής αργότερα διόρισε, τα θέματα που προσβάλλονται με την προσφυγή αυτή περιορίστηκαν σε τρία, δηλαδή: 40

(α) την απόρριψη της αίτησης του αιτητή για έκδοση σε αυτό προσφυγικής ταυτότητας,

(β) την απόφαση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ότι ο αιτητής δεν είναι εκτοπισθείς και γι' αυτό το λόγο του ζητήθηκε να εγκαταλείψει την κατοχή του σπιτιού που βρίσκεται στον Κυβερνητικό Οικισμό Άγιος Ελευθέριος Λατσιά και

5

(γ) η απόφαση ότι ο αιτητής δεν είναι εκτοπισθείς λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο.

Πιστεύω πως πριν προχωρήσω στα θέματα (α) και (β) θα πρέπει να αποφασίσω κατά πόσο το όργανο το οποίο αποφάνθηκε ότι ο αιτητής δεν είναι εκτοπισθείς είναι το αρμόδιο.

10

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερομηνίας 24.5.86 και υπ' αρ. 27.130, όρισε σαν αρμόδια για την έκδοση πιστοποιητικών προσφυγικής ιδιότητας, Υπηρεσία Εγγραφής η οποία και όπως φαίνεται από τα έγγραφα που κατατέθηκαν στην υπόθεση αυτή, αποφάσισε ότι με τα στοιχεία που είχε ο αιτητής δεν ήταν εκτοπισθείς. Επομένως, ο ισχυρισμός του αιτητή ότι η απόφαση να απορριφθεί η αίτησή του (δε λήφθηκε από το αρμόδιο όργανο) δεν ευσταθεί. Θα ήθελα εδώ να παρατηρήσω ότι ο αιτητής δεν ισχυρίστηκε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο ήταν αναρμόδιο να διορίσει Αρχή που να αποφασίζει την προσφυγική ιδιότητα ενός προσώπου.

15

20

25 Τα γεγονότα στην υπόθεση αυτή, όπως φαίνονται από τα έγγραφα που έχουν κατατεθεί στο φάκελο, είναι τα ακόλουθα:

Ο αιτητής γεννήθηκε στο Παλαίικυθρο και εργαζόταν στη Λευκωσία ως δικηγορικός υπάλληλος. Το 1970 παντρεύτηκε και έμενε με τη γυναίκα του στη Λευκωσία σε διαμέρισμα που ενοικίαζαν στην πολυκατοικία "Πεδιαίος". Ένα χρόνο αργότερα ο αιτητής, επειδή ο γάμος του κλονίστηκε, εγκατέλειψε τη γυναίκα του και εγκαταστάθηκε στο χωριό του το Παλαίικυθρο. Τον Απρίλη του 1973 όμως, οι σχέσεις του με τη γυναίκα του ομαλοποιήθηκαν και κατοίκησαν μαζί σε κατοικία που έκτισε η σύζυγός του στην οδό Γρίβα Αρ. 13, στη Λευκωσία. Στο σπίτι αυτό παράμειναν μέχρι το 1975, οπότε άρχισαν και πάλι να ζουν σε διάσταση μέχρι τη διάλυση του γάμου τους.

30

35

40 Το ότι ο αιτητής, κατά τον αμέσως προς της εισβολής χρόνο, διέμενε με τη σύζυγό του σε μη κατεχόμενη περιοχή, φαίνεται από τις πληροφορίες που η σύζυγος του έδωσε στον αρμόδιο λειτουργό που διενήργησε τη σχετική έρευνα. Η αλήθεια του γεγονότος αυτού ενισχύεται και από το ότι οι γονείς του αιτητή, όταν εγκατέλειψαν το χωριό τους μετά την Τουρκική εισβολή,

φιλοξενήθηκαν, σύμφωνα με δήλωση των ίδιων, του αιτητή και της συζύγου του, στο σπίτι τους στην πιο πάνω διεύθυνση.

Τον Απρίλη του 1978, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, μετά που υπογράφηκε το σχετικό "συμβόλαιο άδειας" (ίδη το σχετικό τεκμήριο στη προσφυγή) παραχώρησε στον πατέρα του αιτητή κατοικία στο συνοικισμό Λατσιών. Στο συμβόλαιο αυτό προνοείται ότι το σπίτι θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά ως ιδιωτική κατοικία από τον αδειούχο και την οικογένειά του μόνο. Σύμφωνα με τον όρο 2(η) ο αδειούχος δε θα είχε το δικαίωμα να εκχωρήσει ή υπεκμισθώσει σε οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο ή οργανισμό το σπίτι ή μέρος αυτού. Και περαιτέρω, δυνάμει του όρου 6, ο αδειούχος, δηλαδή ο πατέρας του αιτητή, αναγνώριζε ότι η ενέργεια του ιδιοκτήτη να επιτρέψει στον αδειούχο και τα λοιπά μέλη της οικογένειάς του, όπως φαίνονται στον πίνακα που είναι μέρος του συμβολαίου άδειας, να κατοικήσουν στο περί ου ο λόγος ακίνητο, ουδόλως δημιουργεί σχέσεις ιδιοκτήτου και ενοικιαστού μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και οποιοδήποτε δικαίωμα κατοχής ή αποζημιώσεως προς όφελος αυτού. Στο σχετικό πίνακα δε φαίνεται το όνομα του αιτητή σαν μέλος της οικογένειας του αδειούχου πατέρα του.

Περαιτέρω, υπάρχει πρόνοια στο συμβόλαιο ότι η ισχύς της άδειας θα διαρκούσε κατά το διάστημα που ο αδειούχος θα είχε, κατά την απόλυτο κρίση του ιδιοκτήτη, ανάγκη χρήσης της κρατικής οικίας για σκοπούς διαμονής.

Έρχομαι τώρα στο θέμα του κατά πόσον ο αιτητής είναι εκτοπισθείς.

Ο αιτητής έχει καταθέσει ένορκους δηλώσεις από εκπροσώπους της Κοινότητας Παλαικύθρου ότι διέμενε στο κατεχόμενο χωριό, ότι ήταν Πρόεδρος του Ποδοσφαιρικού Σωματείου των και ότι ήταν εγγεγραμμένος ψηφοφόρος στο χωριό του. Όσον αφορά τις ένορκους δηλώσεις των ανθρώπων αυτών, έχω τις αμφιβολίες μου, γιατί αν κάποιος τις διαβάσει και τις συγκρίνει θα αντιληφθεί ότι είναι πανομοιότυπες.

Το γεγονός παραμένει ότι ο αιτητής, στα γεγονότα που έχει επισυνάψει στην προσφυγή του, δήλωσε ότι πρόθεσή του ήταν να εγκατασταθεί μόνιμα στο Παλαικύθρο, δεδομένου ότι οι σχέσεις του με τη σύζυγο του είχαν διασαλευτεί.

Έχοντας υπόψη μου αυτή τη δήλωσή του και την έρευνα που

έχει κάμει η αρμόδια υπηρεσία, βρίσκω ότι ο αιτητής δὲν είχε τη μόνιμη κατοικία του στο Παλαίκυθρο κατά την ημερᾶ που το χωριό αυτό καταλήφθηκε από τους Τούρκους εισβολείς.

- 5 Όσον αφορά το θέμα κατά πόσο το αρμόδιο ὄργανο ερεῖνησε την αίτηση του αιτητή και το παράπονό του, ότι η έρευνα αὐτή δεν έχει γίνει κανονικά, παρά μόνο έχει περιοριστεί σε πληροφορίες που έδωσε η πρώτη σύζυγός του, θα έλεγα τα εξής: Πρώτον, ὁ αιτητής κλήθηκε κατ' επανάληψη, ὡπως φαίνεται από το σχετικό φάκελο, να παρουσιάσει στοιχεία της μόνιμης παραμονῆς τοῦ στο Παλαίκυθρο και αυτό απέφυγε να το κάμει. Δεύτερο, ἦταν σέ γνώση του ότι η σύζυγός του είχε δώσει πληροφορία ότι αυτός; καθ' ὅλη τη διάρκεια προ και μετά την εισβολή, συζούσε μαζί της στη Λευκωσία. Και τρίτο, τόσο οι γονεῖς του ὡς και ἄλλοι πρόσφυγες από το ίδιο χωριό παρέμεναν για αρκετό καιρό στο σπίτι που διέμενε αυτός μαζί με τη σύζυγό του στη Λευκωσία.

- 20 Αν πράγματι οι σχέσεις του με τη σύζυγο του ἦταν τέτοιες που τον είχαν κάνει να μεταφέρει τη μόνιμη κατοικία του στο Παλαίκυθρο, διερωτώμαι κατά πόσο, τόσο αυτός ὡς και ὁι γονεῖς του - για να μην πω για τους ἄλλους - θα συζούσαν στο σπίτι της συζύγου του στη Λευκωσία.

- 25 Για τους πιο πάνω λόγους βρίσκω, ὅτι και έρευνα ἔχει γίνει από το αρμόδιο ὄργανο και ο αιτητής δεν έχει λόγο να πάραπονεῖται για την απόφαση που λήφθηκε από αυτό.

- 30 Για τους λόγους αυτούς η προσφυγή απορρίπτεται με £100.- έξοδα υπέρ των καθ' ὄνων η αίτηση.

Η προσφυγή απορρίπτεται με
έξοδα.

10 10

11 11

12 12

13 13

14 14

15 15

16 16

17 17

18 18

19 19

20 20

21 21

22 22